

Valtuustoaloite 12.3.2025 Uusiin ja kunnostettaviin puistoihin istutetaan syötäviä kasveja, marjapensaita ja hedelmäpuita

Valtuusto 12.03.2025 § 24

Mirja-Liisa Tofferi (kesk.) ja Elli Mantila (kesk.) sekä muut 33 allekirjoittajaa tekivät valtuustoaloitteen, että kunnan uusiin ja kunnostettaviin leikkipuistoihin ja viheralueille istutetaan syötäviä kasveja, marjapensaita ja hedelmäpuita koristepuiden sijasta ja lisäksi. Istutuksina voisi olla esimerkiksi omenoita, luumuja, kirsikoita, viinimarjoja, raparperia, pensasmustikkaa ja muita kasveja.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 16.04.2026
338/00.02.00.02/2025

Mirja-Liisa Tofferi ja Elli Mantila sekä 33 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan, että kunnan uusiin ja kunnostettaviin leikkipuistoihin ja viheralueille istutetaan syötäviä kasveja, marjapensaita ja hedelmäpuita koristepuiden sijasta ja lisäksi. Istutuksina voisi olla esim. omenoita, luumuja, kirsikoita, viinimarjoja, raparperia, pensasmustikkaa ja muita kasveja. Lisäksi esitetään, että ne leikkipuistot ja viheralueet, joille on istutettu syötäviä kasveja ym. merkittäisiin kartalle, jotta kuntalaiset olisivat tietoisia asiasta. Alkuperäinen aloite on pykälän liitteenä.

Vastine

Syötävien kasvien istuttaminen kunnan leikkipuistoihin ja viheralueille voi lisätä asukkaiden osallistumista ja kiintymistä lähialueisiin. Hedelmäpuiden ja marjapensaiden istuttaminen lisäävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta, tukevat pölyttäjiä elinolosuhteita ja toimivat osana luontopohjaisia ratkaisuja. Leikkipuistojen yhteydessä syötävät kasvit voivat toimia ympäristökasvatuksen välineenä ja konkreettisena tapana tehdä ruokaketju näkyväksi lapsille ja perheille.

Toisaalta syötävien kasvien istuttamiseen leikkipuistoihin ja viheralueille liittyy riskejä. Suurimmat riskit liittyvät allergia- tai vatsaoireisiin. Lisäksi julkisissa tiloissa marjat ja hedelmät voivat altistaa koirien ja muiden eläinten jätöksille, liikenteen päästöille ym. Syödessään itselleen sopimattomia tai saastuneita marjoja, hedelmiä ym. voi kuntalainen saada erilaisia oireita. Kunta on vastuussa yleisten alueiden istutuksista.

Kunnassa on viime vuosina istutettu jonkin verran koristekirsikkapuita, jotka eivät tee satoa ja koristeomenapuita, joiden omenat eivät ole hyvänmakuisia. Em. puita on istutettu näyttävien kukintojen toivossa sekä lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Uusien ja kunnostettavien leikkipuistojen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan syötävien kasvien istuttaminen leikkipuistojen alueelle. Esimerkiksi vuonna 2025 Rajamäellä kunnostettuun Puistolän leikkipuistoon on istutettu marjapensaita, omena- ja luumupuita ja raparperia. Uusille ja kunnostettaville viheralueille voidaan myös jatkossa tutkia mahdollisuutta syötävien kasvien istuttamiseen, jos sopivia paikkoja tähän löytyisi. Esimerkiksi omenapuu vaatii istutuksen jälkeisinä vuosina aktiivista hoitoa, leikkausta ja kastelua, jotta puu tuottaisi satoa. Tämä edellyttää kunnalta lisäpanostusta viheralueiden hoitamiseen.

Kunnassa laaditaan viher-, ulkoilu- ja liikunta-alueohjelmaa, jossa tullaan mm. määrittelemään periaatteet syötävien kasvien istuttamisesta leikkipuistoihin ja viheralueille.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta päättää, että asiaa voidaan edistää esittelytekstin mukaisesti.

Tekninen lautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen Mirja-Liisa Tofferin ja Elli Mantilan ym. valtuustoaloitteeseen.

Tekninen lautakunta esittää, että aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja se todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

viheralueiden erikoisasiantuntija Tanja Harju-Koskinen tanja.harju-koskinen(at)nurmijarvi.fi, liikenneinsinööri
Pia Korteniemi, pia.korteniemi(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Jakelu

hallintojohtaja
hallintopäällikkö, konsernipalvelut